

שום תשים עליך מלך

שיחת הרה"ג זלמן ברוך מלמד לפרשת שופטים

מה הוא מלך אף אתה מלך • ערום ביראה • ראשית חכמה יראת ה'
• קיום הרע נובע מהקדושה • כי תצא למלחמה על היצר
• ביטחון התשובה • ערכה של התשובה בדורנו

מה הוא מלך אף אתה מלך

מצוות רבות יש בפרשה, ואחת מהן היא 'שום תשים עליך מלך'. הפסוק אומר:

כִּי תִבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֶיךָ נָתַן לָךְ, וִירָשְׁתָּהּ וְיִשְׁבַּתָּהּ בָּהּ, וְאָמַרְתָּ
אֲשִׁימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכֹל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתַי, שׁוֹם תְּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ (דברים
יז, יד-טו).

יש דיון בראשונים האם זו מצווה לכתחילה, או שרק אם 'אמרת אשים עלי מלך' מותר לך לשים עליך מלך, וגם אז צריך לשים את המלך לפי תנאי התורה. בחסידות אומרים שכל פסוק שנאמר בתורה הוא נצחי, ומתאים לכל אדם מישראל. 'שום תשים עליך מלך', פירושו שאדם צריך למנות על עצמו מלך, או להיות מלך. זאת אומרת, אדם צריך למלוך על עצמו. לנהל את עצמו בצורה נכונה, בצורה מושלמת, להיות מלך של עצמו.

כך אנחנו מוצאים במסכת נדרים, בנוגע לאברהם אבינו. הגמרא אומרת:

בתחילה המליכו הקב"ה על מאתיים ארבעים ושלושה איברים, ולבסוף

המליכו הקב"ה על מאתיים ארבעים ושמונה איברים (נדרים לב:).

'רמ"ח' זו גימטריא של אברהם. הקב"ה המליך אותו על כל רמ"ח איבריו, כל איבריו נשמעו לו. המשמעות שהקב"ה המליכו על מאתיים ארבעים ושמונה איברים היא שאברהם המליך את ה' על כל איבריו. זה הפירוש ל'שום תשים עליך מלך'. האדם צריך להידמות לריבונו של עולם, 'מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חנון אף אתה חנון'. ויש להוסיף - מה הוא מלך אף אתה מלך. מה הקב"ה שולט על הכול, אף אתה צריך להיות בעל שלטון על עצמך, בבחינת מלך.

לאנשים יש מטרות ושאיפות, אבל הם לא תמיד מצליחים לממש אותן ולעשות את מה שהם מבינים שנכון וצריך לעשות. לאנשים יש נטיות שמושכות אותם ומעכבות אותם, הן בביטול עשה, והן לעבור על לא תעשה. אך אדם צריך לפתח את הכוחות הרוחניים שלו, את כוח השכל שלו, את כוח החכמה שבו, שהם ינהלו את כל כוחותיו ולהביא את עצמו למצב שהוא יהיה מלך על עצמו.

הפסוק אומר: "לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא". גם פה אנחנו יכולים לדרוש כפי שאמרנו קודם - לא תשים עליך יצר הרע שהוא נכרי. זה מה שחז"ל דרשו (שבת קה:): מהפסוק "לא יהיה בך אל זר", 'אל זר' זה יצר הרע, והפסוק מצווה אותנו שלא לשמוע לו, ושכלל לא יהיה בנו יצר הרע, שהוא אל זר.

כתוב בקהלת: "עיר קטנה ואנשים בה מעט", ודרשו על כך חז"ל (נדרים לב:): "עיר קטנה זה הגוף, ואנשים בה מעט אלו האיברים". ממשיך הפסוק בקהלת ואומר: "ויבא אליה מלך גדול וסבב אתה", ומפרשת הגמרא - זה יצר הרע. "ובנה עליה מצודים גדלים" - אלו העוונות. "ומצא בה איש מספן חכם" - זהו יצר הטוב. "וימלט הוא את העיר בחקמתו" - זו תשובה ומעשים טובים. חז"ל מלמדים אותנו שיש בחינה שהיצר הרע מנסה למלוך על האדם, ואם האדם מתנהג בחכמה, יודע לכוון את עצמו, יש בכוחו להמליך על עצמו את מלכי המלכים, ואז הוא נעשה מלך על עצמו. ושלמה המלך אומר: "החכמה תעז לחכם מעשרה שליטים

אָשֶׁר הָיוּ בְּעִיר". כלומר, חכמה היא שלטון על האדם. דרשו על כך חז"ל (נדרים סו): "הַחֲכָמָה תִּעֲזֹ לְחָכָם" - זו תשובה ומעשים טובים, "מַעֲשֵׂה שְׁלִיטִים אָשֶׁר הָיוּ בְּעִיר" - אלו שתי אזניים, שתי עיניים, וכו'. פירושו של דבר, על ידי החכמה אפשר לשלוט על האיברים שיש להם בחירה חופשית, אדם יכול להחליט האם להסתכל או לא, האם להקשיב או לא, וכן על זה הדרך.

ערום ביראה

יש עוד מעלה מיוחדת למלך, שהוא שולט על הכול ולא מפחד מדבר, אלא רק מריבונו של עולם. וכמו שאמרנו, האדם צריך להיות בבחינת 'שום תשים עליך מלך', להיות ירא רק מריבונו של עולם ולא משום דבר אחר בעולם. כל הדברים שגורמים לאדם יראה, באים כדי שהוא יבוא לירא את ה'. האדם צריך להתבונן מה מפחיד אותו, חיה רעה, אנשים רעים, סכנות ומחלות, ולראות מה השורש של כל הדברים הרעים הללו, מי גורם לזה, ומי שולט על כל זה - הרי זה ריבונו של עולם. על כן, היראה צריכה להיות מריבונו של עולם ולא מדבר אחר.

בעל התולדות יעקב יוסף מסביר את הדברים באופן דומה. בפרשת ראה, נאמר בתורה: "שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ". המשנה במסכת חגיגה אומרת (א, א) שהכול חייבים בראיה, חוץ מחרש שוטה וקטן. מוסיפה על כך הגמרא (ב), שהסומא בעין אחת אף הוא פטור מראיה, משום שכתוב בתורה 'שלוש פעמים בשנה יִרְאֶה כל זכורך', ודורשת הגמרא 'יִרְאֶה - יִרְאֶה'. כלומר, כמו שאתה בא להראות לפני ריבונו של עולם, והוא רואה אותך בראיה שלמה, כביכול בשתי עיניים, כך אתה בא לראות כאשר יש לך שתי עיניים. על כל פנים, הגמרא דורשת את המילה 'ראה' בניקוד כזה או ניקוד אחר, ולכן אנו יכולים להמשיך ולדרוש באופן נוסף, שהאותיות האלה הן לשון של יִרְאֶה. 'הכול חייבים ביראה'. פירושו של דבר, שכל האנשים בעולם יראים, ולא רק האנשים, כל הבריות יראות, העכבר ירא מהחתול, והחתול ירא מהכלב, וכך כל בעלי החיים מפחדים מחיות טורפות אחרות. אך זו רק יראה חיצונית. היראה האמיתית צריכה להיות רק מה', כי בהסתכלות אמיתית אין טעם ליראה מהשליח רק מהקב"ה כעין מה שאמרו

חז"ל (ברכות לג.) 'לא הערוד ממית אלא החטא ממית'. לא לפחד מהאמצעי, אלא לזכור שכל כוח שנראה כמפחיד - ריבונו של עולם הוא זה שיצר אותו.

כך אפשר גם לפרש את דברי חז"ל (ברכות יז.) 'לעולם יהא אדם ערום ביראה'. 'ערום' פירושו של דבר להפשיט את כל הקליפות של היראה הלא נכונה, ולהיות ירא רק מריבונו של עולם. הפסוק אומר: "וְעֵתָהּ יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹקֶיךָ שֵׂאל מֵעַמּוֹךָ, כִּי אִם לְיִרְאָה אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ", וחז"ל שואלים - וכי יראה מילתא זוטרתא היא? משיבה הגמרא, שלגבי משה יראת שמיים היא אכן דבר קל. אבל גם על זה יש לשאול, אדרבה - וכי משה לא יודע שלכל אדם לא קל להיות ירא את ה'? כיצד הוא אומר כך לעם ישראל? משיב בעל התולדות, שאכן זו בקשה קטנה, משום שאין סיבה לפחד מכל הדברים שבעולם, כי אם ליראה את ה'.

פילוסוף אחד שאל: כיצד אפשר לצוות על יראה, הרי זה דבר שבלב! אם האדם ירא - כבר לא צריך לצוות אותו; ואם הוא לא ירא - הרי הוא לא יפחד גם אם תאמר לו לפחד. צריך להתבונן בשורש היראה, ולראות שהאדם מפחד אך לא מהדבר הנכון. ישנם דברים שמפחידים, אבל האדם שוכח מי הוא הגורם להם. השורש של הכול הוא ריבונו של עולם. מי שזוכה להגיע ליראת ה' אמיתית, נאמר עליו: "וּמִוִּרְאָאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם". זה מה שהתורה אומרת 'יראה כל זכורך', מלשון יראת מריבונו של עולם.

ראשית חכמה יראת ה'

לאור הדברים שאמרנו, אם נתבונן כעת בדרשת המשנה נראה שיש אנשים שפטורים מקניית היראה. המשנה אומרת שחרש שוטה וקטן פטורים מן היראה, ולפי דרשתנו הם פטורים גם מן היראה. הסיבה לכך, משום שלקניית היראה דרושה חכמה, "ראשית חכמה יראת ה'". לכן חרש שוטה וקטן, שאין בהם חכמה, אין אפשרות לצוות אותם על היראה.

כשבא חכם לדרוש בעיר, יש שלוש צורות של התייחסויות של האנשים לדרשה. יש אנשים שלא אכפת להם מכך שהחכם בא, הם לא באים לשמוע ונשארים בביתם. יש כאלה שבאים, אבל לא מקשיבים. אם יש שם כל מיני עלונים, הם

קוראים אותם בשקט. ויש כאלה שכן מקשיבים, אבל הדברים נכנסים באוזן אחת ויוצאים מהאוזן השנייה. זה גדר של חרש שוטה וקטן: קטן בכלל לא בא, חרש לא מקשיב, ושוטה, הגמרא מגדירה שהוא מי שמאבד את מה שנותנים לו, אינו יודע לשמור על הדברים שמקבל. בכדי לקנות את היראה אנו צריכים להיות בעלי חכמה, צריך לבוא ולשמוע, ולא לאבד.

'בכל יום בת קול יוצאת מהר חורב, ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה' (אבות ו, ב). והשאלה הנשאלת, מי שומע את הבת קול הזו? ואם אף אחד לא שומע אותה, למה היא יוצאת. מסביר המגיד ממעזריטש, שבכל יום ויום עולה בכל אדם הרהור כלשהוא של להשתפר, לחזור בתשובה באיזה עניין. אבל האנשים לא שמים לב לזה. אם הם היו מקשיבים להרהור הזה הם היו משתנים, אך הם דוחים את ההתעוררות הזאת. אדם מתעורר לעשות דבר טוב, ודוחה את זה לאחר כך, ובינתיים הלב מתקרר, והוא שוכח ולא מתעלה. צריך לדעת להקשיב, משום שהקב"ה מדבר איתנו ברמזים.

הגמרא במסכת חגיגה אומרת, שר' יוסי ברבי חנינא עמד לפני הקיסר, והיה שם איזה פילוסוף כופר. הפילוסוף עשה תנועה מסוימת, ור' יוסי ברבי חנינא עשה תנועה אחרת. שאל הקיסר: מה הן התנועות האלה? הסביר ר' יוסי ברבי חנינא, שהפילוסוף רמז לו בתנועותיו שה' עזב את עם ישראל והוא כבר לא רוצה בהם, ואני עשיתי לו סימן שעוד ידו נטויה עלינו. שואל בעל התולדות: מדוע הביאו את הסיפור הזה? מה אנחנו יכולים ללמוד מזה? מסביר בעל התולדות, שהלימוד הוא שבבית המלכות נוהגים לדבר ברמזים, כי די לחכימא ברמיזא. ומלכותא דשמיא היא כעין מלכותא דארעא. אם כן אנחנו לומדים שהקב"ה מדבר בכל יום ברמזים. בכל יום הקב"ה רומז לנו להשתפר ולהתעלות, וזהו הרהור של תשובה. הקב"ה רומז ואומר לכל אחד 'תהיה חכם', די לחכימא ברמיזא, תתבונן ותבין את עומק העניין. עליך להבין את תפקידך בעולם. ואדם לא שם לב. צריך לדעת לראות, וזה מה שאומר הפסוק: "הַחֲרָשִׁים שָׁמְעוּ וְהַעֲרִים הִבִּיטוּ לְרֵאוֹת". אדם לא מתבונן, לא מסתכל בעומק המציאות ולא לומד את מה שריבונו של עולם מלמד אותו. בכל מה שאדם פוגש בעולם, הוא יכול לשמוע את דבר ה' וללמוד

מזה לקח. אם הוא לא מתבונן, הוא לא יכול ללמוד את הלקחים. כך היא דרך קניית היראה על ידי חכמה, על ידי התבוננות והעמקה באותם רמזים ורצונות פנימיים שהקב"ה שולח לנו בכל יום ויום.

קיום הרע נובע מהקדושה

הפסוק אומר:

כִּי תֵצֵא לְמַלְחָמָה עַל אִיבֶךָ וְרֵאִיתָ סוֹס וְרֶכֶב, עִם רֶב מִמֶּךָ, לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ עִמָּךְ, הַמַּעֲלֶךְ מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם (כ, א).

אומרת לנו התורה שאם עם ישראל יוצא למלחמה על אויבים גדולים, 'עם רב ממך', לא תירא מהם. מדוע? 'כי ה' אלקיך עמך, המעלך מארץ מצרים'. מסביר רש"י, עם רב ממך, בעיניך הוא נראה כעם רב, וריבונו של עולם - רואה אותו כאיש אחד, כסוס אחד. ולכן נאמר בלשון יחיד 'סוס ורכב'.

שואל השם משמואל: למה הקב"ה צריך לומר ש'בעיני הוא לא עם רב', וכי אם הוא עם רב - קשה לקב"ה לנצח עם רב, הרי זה כמו לנצח אדם אחד בשבילו! לכאורה היה צריך לומר שאין לנו מה לפחד מהאויבים, אלא עלינו לסמוך על ריבונו של עולם והוא ינצח את האויבים. בכדי להסביר את הדבר, אומר השם משמואל בשם האבני נזר, שיש להעמיק ולהבין כיצד בכלל יש כוח לאויב. הרי כל מה שקיים בעולם הוא מהשפע האלוקי שהקב"ה מקיים אותו, ומה שהקב"ה לא מקיים אותו - איננו בעולם. אם כן כיצד יש בעולם תופעה כזו של אנשים אויבי ה', או כוחות שליליים שמנוגדים למציאות האלוקית. התשובה היא, שכל עוד יש איזה ניצוץ קדושה באותו הכוח יש לו קיום, ברגע שאותו ניצוץ מתבטל, כבר אין קיום לאותו כוח. אנשים רעים אינם רעים באופן מוחלט, בוודאי שיש בהם ניצוץ כלשהו של טוב. כל עוד יש בהם נקודה של טוב, היא מקיימת אותם וממנה הם יונקים, ועם האחיזה בנקודה הזו הם מצליחים לעשות דברים שליליים. ברגע שהנקודה הזו מסתלקת, הכול מסתלק.

זה הפירוש לפסוק 'עם רב ממך'. אתה רואה אותם כאילו הם רבים, ובעצם זו נקודת קודש אחת שמקיימת אותם, שצריך לשלוף אותה וממילא כל הרע יעלם.

כל הקיום של הרוע הזה הוא מפני שהוא לא רוע מוחלט, ויש בו נקודה אחת של קדושה. ואת הנקודה הזו - אומר ריבוננו של עולם - אני לוקח, וכך כבר אין קיום לרע.

זה מה שאומרת התורה כאן: "כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אִיבֶךָ... וְהָיָה כְּקִרְבָּכֶם אֶל הַמִּלְחָמָה, וְנִגַּשׁ הַפֶּהן וְדָבַר אֶל הָעָם". ומה הכהן אומר להם - "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קִרְבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אִיבֵיכֶם". מסביר רש"י, שכוונת הכהן ב'שמע ישראל' היא שאפילו אם יש בכם זכות של קריאת שמע בלבד - אתם זוכים לתשועה.

צריך להבין, מה מיוחד באמירה הזו של שמע ישראל. באמירת שמע ישראל, אנו מייחדים את כל המציאות ומבטלים אותה כלפי ריבוננו של עולם, מעלים את נקודת הקודש ומחזירים אותה לשורשה. זה עניין קבלת עול מלכות שמים הנעשה באמירת 'שמע ישראל'. באמירה הזו מלקטים את כל נקודות הקודש שמפוזרות בכל מקום, ומעלים אותן אל שורשם, ועל ידי זה מתבטל כל הרע.

כך פירשו חז"ל את מעלתה של קריאת שמע שעל המיטה. חכמים אומרים שעל ידי קריאת שמע שעל המיטה נאכלים כל המחבלים (ראה במדבר פ"ב). מה משמעות הלשון 'נאכלים' - לאכילה יש תפקיד לברר את האוכל מתוך הפסולת. כשאדם אוכל, הוא מפריד את האוכל מתוך הפסולת, האוכל מתעכל והפסולת נדחית. גם אמירת שמע ישראל עושה את הבירור הזה: אנו אומרים שמע ישראל, ומתקנים בזה את הרע. אנו מבטלים בזה את המזיקים, ועושים תיקונים גדולים. חכמים אומרים במקומות נוספים, שאמירת שמע ישראל שעל המיטה יש לה עניין מיוחד, ויש בכוחה לעשות תיקונים גדולים, ומהם - לקבץ את ניצוצות הקודש שהתפזרו. בכל חטא שהאדם עושה מתפזרים ניצוצות של קודש בתוך הקלקול, וצריך לאסוף ולקבץ אותם, ואמירת שמע ישראל עושה את הקיבוץ הזה. כשאנו אומרים 'שמע ישראל', אנחנו מייחדים את הכול אל ריבוננו של עולם, מוציאים מן הרע את הניצוץ הקודש שטמון בתוכו ומעלים אותו אל הקודש.

כי תצא למלחמה על היצר

אפשר לדרוש את הפסוק ש'כי תצא למלחמה על אויבך' - הכוונה למלחמת היצר. יש אויבים פיזיים, ויש אויבים רוחניים. בדרך כלל, האויבים של ישראל לא רק רוצים לקחת את ממוננו ואת ארצנו, אלא מתנגדים גם לדרך שלנו. חוץ מהם יש את מלחמת היצר שהיא אחת המלחמות הגדולות והקשות, והאדם נמצא בה כל ימי חייו. במשך כל החיים אנו נמצאים במלחמה עם היצר הרע, עד שנגיע למדרגה של דוד המלך, שאמר 'וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי', ופירשו חז"ל שהוא הרג את יצר הרע. זוהי מדרגה עליונה, בה האדם מגיע למצב כזה שהוא עובד את ה' מאהבה גמורה, ובטל ממנו יצר הרע. הוא עובד את ה' בשני יצריו, ביצר הטוב וביצר הרע. עד שמגיעים למדרגה הזו יש דרך, והאדם נמצא במלחמה מתמדת, גדולה ועצומה.

'כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא תירא מהם'. מהלשון של הפסוק משמע שמדובר במלחמה יזומה, מול אויב גדול וקשה, וזו המלחמה של שבעת עממים. כך אנחנו מוצאים בפרשת עקב, שאנו יוצאים להילחם עם גוים גדולים ועצומים, ערים בצורות עד השמיים, בני ענקים. לכאורה, אין לנו היכולת להילחם איתם, יש להם אמצעים והם גם רבים בכמות ובאיכות, נראה כאילו הקב"ה שולח אותנו למלחמה בלתי אפשרית. באופן טבעי אי אפשר לעשות את המלחמה הזו. אבל הקב"ה שולח אותנו לארץ להילחם את המלחמה הזו לא לבד, אלא ה' הולך איתכם להושיע אתכם. עם ישראל נדרש מדי פעם לעשות דברים לא טבעיים, ולסמוך על ריבונו של עולם שעוזר ומוביל אותו ומסייע לו לנצח.

כך הוא הדבר גם במלחמת היצר. המלחמה נראית לאדם קשה, בלתי אפשרית. אולי אפשר לנצח בקרב פה ושם, אבל ניצחון מוחלט, להתגבר על היצר הרע ולבטל אותו לגמרי, זה נראה לאדם בלתי אפשרי. אנחנו בשר ודם, קרוצי חומר, ויצר הרע שוכן בליבו של אדם. לאדם יש משיכות גדולות, ונראה שאין לו כוחות נפש לנצח את כל הנטיות שמושכות אותו לעניינים חומריים, שמנוגדים לרצונו של ריבונו של עולם. התורה מלמדת אותנו שבכל מלחמה, גם אם המלחמה נראית בלתי אפשרית, צריך לזכור ש'ה' אלוקיך עמך, המעלך מארץ מצרים'. הרי

גם ביציאת מצרים הכול היה בדרך נס ובסייעתא דשמיא, לכן גם כשאתה הולך לעשות את רצונו של ריבונו של עולם, אל תסמוך על עצמך, אלא תזכור כי 'הוא הנותן לך כוח לעשות חיל', אתה נשען על ה', והוא עוזר לך לנצח בכל המלחמות.

ביטחון התשובה

נכנסנו לחודש אלול, חודש התשובה והתיקון. לאחר חטא העגל, משה רבנו עלה להר סיני ושהה שם ארבעים יום, מראש חודש אלול ועד יום הכיפורים, כדי לקבל את הלוחות השניים. ומאז, הימים האלה הם ימי רחמים, ימים שאנחנו פונים לריבונו של עולם מתוך אמונה וביטחון שהקב"ה רוצה שנשתפר. והקב"ה עוזר לנו ונותן לנו את מלוא העזרה.

הביטחון בכוחה של התשובה נותן לאדם כוחות עצומים. האדם בוטח בה' שיסייע לו לשוב בתשובה, הקב"ה אומר 'אם אתה נשען עלי, אני חייב לעזור לך'. "בְּטַחוּ בַּה' עֲדֵי עַד, כִּי בְּיָהּ ה' צוּר עוֹלָמִים". מי שבוטח בריבונו של עולם - הקב"ה עוזר לו. וככל שהאדם יותר בוטח, כך הקב"ה יותר עוזר לו. לכן כשאנחנו עוסקים בענייניו של החודש הזה, ובאופן מיוחד בתשובה, צריך לזכור את היסוד של ההכרה שהקב"ה עוזר למי שבוטח בו, ומסייע לו כפל כפליים. זה יסוד היכולת להתעלות ולתקן.

הרב אומר באורות התשובה שכל העיכובים בתשובה נובעים מכך שאין מספיק ביטחון בכוחה של התשובה. אדם לא מאמין שאם הוא ישוב בתשובה הוא יוכל לתקן את מה שקלקל. וזה לא כך, הקב"ה רוצה שנשוב, ולא רק שהוא רוצה שנשוב - הוא 'אוהבם נדבה', הוא מחשיב את בקשת הסליחה והחרטה כמעשה נדבה. הקב"ה חפץ לצדק אותנו, ועל כן צריך להיות מלאים ביטחון בכך שיש סייעתא דשמיא. אנחנו מתאמצים קצת, והקב"ה נותן לנו סייעתא דשמיא גדולה.

ערכה של התשובה בדורנו

הדבר נכון באופן מיוחד בתקופה שאנחנו נמצאים בה, שהגאולה והתשובה מחוברות זו בזו. בתקופה הזאת של החזרה לארץ ישראל, של יישוב ארץ ישראל

ותהליכים של גאולה. בתקופה המיוחדת הזאת אורה של התשובה מאיר. כל המהלך של הגאולה הוא מהלך של תשובה, כל התקדמות רוחנית שאנחנו מתקדמים, יש לה ערך מיוחד. אנחנו כל כך קרובים לגאולה, אמנם יש עוד דרך, אבל עברנו כבר דרך ארוכה.

לתורה שאנחנו לומדים בדורנו, יש ערך מיוחד במינו. זו זכות מיוחדת במינה ללמוד תורה בדור הזה, בארץ הזו. משה רבינו רצה להיכנס לארץ ישראל, ולקיים את המצוות המיוחדת לארץ ישראל, והקב"ה לא רצה בכך. דורות על גבי דורות של צדיקים רצו להיכנס לארץ ישראל, ר' זירא קפץ ועבר על קרש את הירדן, ואמר 'מי אמר שאזכה להיכנס לארץ ישראל'... והנה, אנחנו זכינו למה שלא זכו משה ואהרן, רובנו גם זכה למה שלא זכה ר' זירא, להיוולד בארץ ישראל ולגדול בה, ולעסוק בתורה בארץ ישראל. ככל שאנחנו מבינים את המעלה של מה שאנחנו עושים, הפעולות שלנו משפיעות יותר ויותר.

יהי רצון שהחודש הזה יהיה חודש של התעלות רוחנית, שאנחנו לא רק נעלה את עצמנו, אלא נהיה שליחי ציבור של כל ישראל. כמובן שאת התקופה הזו צריך לייחד גם ללימוד של אמונה ושל יראת ה' ואהבת ה', לעסוק בהכנה לקראת הימים הגדולים שאנו מתקרבים אליהם. ויהי רצון שנגיע לימים הבאים עלינו לטובה, וכולנו יחד עם כלל ישראל, נכתב לחיים טובים ולשלום.

שיחת הרב זלמן מלמד לפרשת השבוע ♦ 11

השיחה נמסרה בשנת התשס"ח

לקבלת שיחה שבועית במייל או בווטסאפ,

שלחו הודעה לכתובת bogrim@yeshiva.org.il, או למספר 0547881227

ניתן לצפות בשיחה באתר ישיבה - www.yeshiva.org.il

השיחה השבועית משודרת בשידור חי במוצאי שבת, כשעה לאחר צאת השבת

ניתן להאזין בשידור חי גם דרך חיוג לטלפון 02-6643149 שלוחה 11

